

TRƯỜNG THPT

PHAN NGỌC HIỂN – CÀ MAU

KÌ THI THỬ TỐT NGHIỆP THPT

NĂM 2025

Bài thi môn: NGỮ VĂN

Thời gian: 120 phút (không kể thời gian giao đề)

PHẦN I: ĐỌC HIỂU (ID: 756655) Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu:

(1) Đất nước

Của những người con gái, con trai

Đẹp như hoa hồng, cứng hơn sắt thép

Xa nhau không hề rơi nước mắt

Nước mắt để dành cho ngày gặp mặt.

(2) Đất nước

Của Bác Hồ

Của óc thông minh và lòng dũng cảm

Của những đèn pha Cách mạng

Soi sáng chân trời, xuyên suốt đại dương.

{...}

(3) Ôi tuổi thanh xuân!

Mang bốn nghìn năm lịch sử trong tim

Ta sung sướng được làm người con Đất nước

Ta băng tới trước quân thù như triều như thác

Ta làm bão làm giông

Ta lay chuyển trời đất

Ta trút hồn căm để làm nên những vinh quang bất diệt

Sức mạnh bốn ngàn năm đã biến thành bão lửa ngút trời.

(Trích Chúng con chiến đấu cho Người sống mãi Việt Nam ơi!, Nam Hà, Cái đẹp trong thơ kháng chiến, NXB Giáo dục năm 2001, tr 305).

* Chú thích: Nhà văn Nam Hà tên thật là Nguyễn Anh Công. Sinh năm 1935 tại Đô Lương, Nghệ An. Nam Hà đã in 5 tập tiểu thuyết, 3 tập truyện ngắn, 1 tập thơ và nhiều tập bút ký, ký sự. Song, dù chỉ có một tập thơ nhưng ông được nhiều người coi là nhà thơ bởi những bài thơ của ông khá xuất sắc, đặc biệt là bài “Chúng con chiến đấu” được viết tại Mặt trận Trường Sơn năm 1966.

Câu 1. Xác định thể thơ và chỉ ra dấu hiệu nhận biết thể thơ trong đoạn trích trên.

Câu 2. Tìm trong đoạn trích các từ ngữ, hình ảnh chỉ chủ thể của Đất nước.

Câu 3. Gọi tên và phân tích tác dụng của biện pháp tu từ trong khổ thơ sau:

Đất nước
Của những người con gái, con trai
Đẹp như hoa hồng, cứng hơn sắt thép
Xa nhau không hề rơi nước mắt
Nước mắt để dành cho ngày gặp mặt.

Câu 4. Nêu ý nghĩa của hình ảnh "Những đèn pha cách mạng" trong khổ thơ thứ (2).

Câu 5. Trình bày suy nghĩ của anh/ chị về cảm xúc của tác giả trong khổ thơ thứ (3).

II. PHẦN VIẾT

Câu 1 (ID: 756661 - VDC) Viết đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ) đánh giá đặc sắc về nội dung đoạn thơ sau:

Đất Nước
Của thơ ca
Của bốn mùa hoa nở
Độc trang Kiều tưởng câu hát dân gian
Nghe xôn xao trong gió hội mây ngàn
Đất Nước
Của những dòng sông
Gọi tên nghe mát rượi tầm hồn
Ngọt lịm những giọng hò xứ sở
Trong sáng như trời xanh, mượt mà như nhung lụa
Đất Nước
Của những người mẹ
Mặc áo thay vai
Hạt lúa củ khoai
Bền bỉ nuôi chồng, nuôi con chiến đấu.

(Nam Hà, trích Chúng con chiến đấu cho Người sống mãi Việt Nam ơi!, in trong Trường Sơn - Đường khát vọng, NXB Chính trị Quốc gia, 2009).

Câu 2 (ID: 756662 - VDC) “Ước mơ có thể lớn lao hay nhỏ bé nhưng đều làm cho cuộc sống của mỗi người thêm tươi đẹp, ý nghĩa”. Hãy viết bài văn nghị luận (khoảng 600 chữ) bày tỏ suy nghĩ của anh/chị về việc theo đuổi ước mơ đối với tuổi trẻ.

-----HẾT-----

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT
BAN CHUYÊN MÔN TUYENSINH 247.COM

PHẦN I: ĐỌC HIỂU

Câu 1:

Phương pháp: Vận dụng kiến thức về các thể thơ, phân tích.

Cách giải:

- Thể thơ: Tự do.

- Dấu hiệu nhận biết:

Không tuân theo số câu, số chữ cố định.

Nhịp điệu linh hoạt, không gò bó.

Cách ngắt dòng tự nhiên, phù hợp với cảm xúc và nội dung biểu đạt.

Câu 2:

Phương pháp: Đọc phân tích, tìm và xác định hình ảnh phù hợp.

Cách giải:

- Những hình ảnh gồm:

“Đất nước của những người con gái, con trai”

“Đất nước của Bác Hồ”

“Của óc thông minh và lòng dũng cảm”

“Những đèn pha Cách mạng”

Câu 3:

Phương pháp: Căn cứ bài so sánh, xác định đúng câu thơ có sử dụng biện pháp so sánh, phân tích

Cách giải:

- Biện pháp tu từ so sánh: Đẹp như hoa hồng, cứng hơn sắt thép

- Tác dụng:

+ Giúp câu thơ thêm sinh động, hấp dẫn.

+ Khẳng định, nhấn mạnh hình ảnh thế hệ trẻ Việt Nam vừa mềm mại, đẹp dễ như hoa hồng, vừa kiên cường, mạnh mẽ như sắt thép.

+ Qua đó thể hiện niềm tự hào của tác giả đối với thế hệ trẻ Việt Nam.

Câu 4:

Phương pháp: Căn cứ bài đọc hiểu, hình ảnh thơ đã cho, phân tích.

Cách giải:

- “Những đèn pha cách mạng” mang ý nghĩa biểu tượng, gợi liên tưởng đến ánh sáng soi rọi con đường đấu tranh của dân tộc.

- Tượng trưng cho sự lãnh đạo của Đảng, Bác Hồ và lý tưởng cách mạng dẫn dắt nhân dân Việt Nam vượt qua khó khăn.

- Hình ảnh này còn thể hiện niềm tin của nhân dân vào con đường cách mạng, vào sự tất thắng của dân tộc.

Câu 5:

Phương pháp: Căn cứ bài đọc hiểu, phân tích.

Cách giải:

Khổ thơ thứ (3) thể hiện niềm tự hào, hạnh phúc khi được là con của Đất nước.

Tác giả bộc lộ tinh thần chiến đấu mạnh mẽ, sẵn sàng hy sinh vì độc lập tự do của dân tộc.

Hình ảnh “băng tới trước quân thù như triều như thác” và “biến thành bão lửa ngút trời” thể hiện sự hùng hực khi thể chiến đấu, sức mạnh của dân tộc Việt Nam.

II. PHẦN VIẾT

Câu 1:

Phương pháp:

- Vận dụng kiến thức về cách viết đoạn văn nghị luận.
- Lựa chọn được các thao tác lập luận phù hợp, kết hợp chặt chẽ lí lẽ

Cách giải:

Gợi ý:

1. Mở đoạn:

Giới thiệu ngắn gọn về tác giả Nam Hà và bài thơ Chúng con chiến đấu cho Người sống mãi Việt Nam ơi!

Nêu nội dung chính của đoạn thơ: Ca ngợi vẻ đẹp của Đất nước trên phương diện văn hóa, thiên nhiên và con người.

2. Thân đoạn:

a) Đánh giá nội dung đoạn thơ:

- Đất nước của thơ ca và văn hóa dân gian:

Hình ảnh “bốn mùa hoa nở”, “trang Kiều”, “câu hát dân gian” gợi lên bề dày văn hóa của dân tộc.

=> Thể hiện niềm tự hào về di sản văn học, nghệ thuật.

- Đất nước của thiên nhiên tươi đẹp:

Hình ảnh “dòng sông”, “giọng hò xứ sở” mang đến cảm giác yên bình, trữ tình.

Tác giả so sánh dòng sông với những đặc trưng của tâm hồn con người Việt Nam: trong sáng, ngọt ngào, mềm mại như nhung lụa.

- Đất nước của những người mẹ tần tảo, hy sinh:

Hình ảnh “mặc áo thay vai”, “hạt lúa củ khoai” thể hiện sự chịu thương chịu khó, bền bỉ của người mẹ Việt Nam.

Gợi lên truyền thống kiên cường, bất khuất trong chiến tranh.

b) Đánh giá nghệ thuật đoạn thơ:

Thể thơ tự do giúp tác giả bộc lộ cảm xúc một cách tự nhiên.

Hình ảnh thơ giàu giá trị biểu tượng, mang đậm chất trữ tình.

Biện pháp so sánh, ẩn dụ giúp thể hiện vẻ đẹp của Đất nước một cách sinh động.

3. Kết đoạn:

Khẳng định đoạn thơ đã thể hiện sâu sắc tình yêu và niềm tự hào về Đất nước.

Gợi mở suy nghĩ về trách nhiệm giữ gìn và phát huy những giá trị tốt đẹp của dân tộc.

Câu 2:

Phương pháp:

- Vận dụng kiến thức đã học về viết bài văn nghị luận.
- Lựa chọn được các thao tác lập luận phù hợp; kết hợp nhuần nhuyễn lí lẽ và dẫn chứng.

Cách giải:

Có thể triển khai theo hướng:

1. Mở bài

Giới thiệu vấn đề: Ước mơ là ngọn đèn soi sáng hành trình của con người, giúp mỗi cá nhân tìm thấy ý nghĩa của cuộc sống.

Trích dẫn ý kiến: “Ước mơ có thể lớn lao hay nhỏ bé nhưng đều làm cho cuộc sống của mỗi người thêm tươi đẹp, ý nghĩa”.

Khẳng định vai trò quan trọng của ước mơ đối với tuổi trẻ.

2. Thân bài

a) Giải thích vấn đề

Ước mơ là những khát vọng, hoài bão mà con người muốn đạt được trong tương lai.

b) Tầm quan trọng của việc theo đuổi ước mơ đối với tuổi trẻ

- Ước mơ là kim chỉ nam cho hành động:
- Giúp người trẻ có định hướng rõ ràng, tránh sống mơ hồ, vô định.
- Giúp rèn luyện ý chí, nghị lực, không ngại thử thách:
- Trên con đường theo đuổi ước mơ, ai cũng sẽ gặp khó khăn và thất bại.
- Quan trọng là biết đứng lên sau thất bại, không bỏ cuộc.

Dẫn chứng

c) Làm thế nào để theo đuổi ước mơ?

- Xác định ước mơ của bản thân, đặt mục tiêu rõ ràng.
- Học hỏi, trau dồi kiến thức và kỹ năng cần thiết.
- Kiên trì, không sợ thất bại, luôn giữ niềm tin vào bản thân.
- Chủ động nắm bắt cơ hội, dám bước ra khỏi vùng an toàn.

d) Phản đề

- Nhiều người mơ mộng viễn vông mà không hành động → Ước mơ không thể thành hiện thực.
- Một số bạn trẻ dễ nản lòng, bỏ cuộc khi gặp khó khăn.
- Cần phân biệt giữa ước mơ thực tế và ảo tưởng phi lý, biết điều chỉnh cho phù hợp.

3. Kết bài

- Khẳng định lại vai trò của ước mơ đối với tuổi trẻ.
- Kêu gọi mọi người hãy dám ước mơ và kiên trì theo đuổi mục tiêu của mình.